Европейски парламент
2024 – 2029

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ

P10_TA(2026)0181

Въздействие от прилагането на Директива 2014/89/ЕС (Директива за морското пространствено планиране) върху рибарството в избрани риболовни зони и морски басейни

Резолюция на Европейския парламент от 20 май 2026 г. относно въздействието на прилагането на Директива 2014/89/ЕС (Директива за морското пространствено планиране) върху рибарството в избрани риболовни зони и морски басейни (2024/2126(INI))

Европейският парламент,

– като взе предвид Директива 2014/89/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. за установяване на рамка за морско пространствено планиране[1] (Директива за морското пространствено планиране или Директива за МПП),

– като взе предвид Директива 2008/56/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 г. за създаване на рамка за действие на Общността в областта на политиката за морска среда (Рамкова директива за морска стратегия)[2],

– като взе предвид Регламент (ЕС) № 1380/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. относно общата политика в областта на рибарството, за изменение на регламенти (ЕО) № 1954/2003 и (ЕО) № 1224/2009 на Съвета и за отмяна на регламенти (ЕО) № 2371/2002 и (ЕО) № 639/2004 на Съвета и Решение 2004/585/ЕО[3] на Съвета (Регламента за ОПОР),

– като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/1139 на Европейския парламент и на Съвета от 7 юли 2021 г. за създаване на Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури и за

---

1 ОВ L 257, 28.8.2014 г., стр. 135, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/89/oj.
2 ОВ L 164, 25.6.2008 г., стр. 19, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/56/oj.
3 ОВ L 354, 28.12.2013 г., стр. 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1380/oj.

изменение на Регламент (ЕС) 2017/1004[4],

– като взе предвид Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 г. за опазване на естествените местообитания на дивата флора и фауна[5] (Директива за местообитанията),

– като взе предвид Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно опазването на дивите птици[6] (Директива за птиците),

– като взе предвид доклада на Комисията от 3 май 2022 г. относно напредъка, постигнат при изпълнението на Директива 2014/89/ЕС за установяване на рамка за морско пространствено планиране (COM(2022)0185),

– като взе предвид законодателството на ЕС относно качеството на водите и контрола на замърсяването (Рамковата директива за водите[7], Директива 2008/105/ЕО[8], Директива (ЕС) 2024/3019[9], Директива 91/676/ЕИО на Съвета[10], Директива 2005/35/ЕО[11] и

---

4 ОВ L 247, 13.7.2021 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1139/oj.

5 ОВ L 206, 22.7.1992 г., стр. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj.

6 ОВ L 20, 26.1.2010 г., стр. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj.

7 Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2000 г. за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите (ОВ L 327, 22.12.2000 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj).

8 Директива 2008/105/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. за определяне на стандарти за качество на околната среда в областта на политиката за водите, за изменение и последваща отмяна на директиви 82/176/ЕИО, 83/513/ЕИО, 84/156/ЕИО, 84/491/ЕИО 86/280/ЕИО на Съвета и за изменение на Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 348, 24.12.2008 г., стр. 84, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/105/oj).

9 Директива (ЕС) 2024/3019 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2024 г. за пречистването на градските отпадъчни води (ОВ L, 2024/3019, 12.12.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/3019/oj).

10 Директива 91/676/ЕИО на Съвета от 12 декември 1991 г. за опазване на водите от замърсяване с нитрати от селскостопански източници (ОВ L 375, 31.12.1991 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1991/676/oj).

11 Директива 2005/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 септември 2005 г. относно замърсяване от кораби и налагане на санкции при нарушения (ОВ L 255, 30.9.2005 г., стр. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2005/35/oj).

Регламент (ЕО) № 1907/2006[12]),

– като взе предвид съобщението на Комисията от 20 май 2020 г., озаглавено „Стратегия на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г. Да осигурим полагащото се място на природата в нашия живот“ (COM(2020)0380), и резолюцията на Парламента от 9 юни 2021 г. по този въпрос[13],

– като взе предвид Кодекса за поведение за отговорно рибарство от 1995 г. на Организацията на ООН за прехрана и земеделие (ФАО), и по-специално член 10 от него,

– като взе предвид Доброволните насоки на ФАО за обезпечаване на устойчивия дребномащабен риболов в контекста на продоволствената сигурност и изкореняването на бедността,

– като взе предвид съобщението на Комисията от 5 юни 2025 г., озаглавено „Европейски пакт за океаните“ (COM(2025)0281),

– като взе предвид своята резолюция от 7 юли 2021 г. относно въздействието на ветроенергийните паркове в морето и на други системи за енергия от възобновяеми източници върху риболовния сектор[14],

– като взе предвид своята резолюция от 6 октомври 2022 г., озаглавена „Мобилизиране на усилията за океаните: укрепване на управлението и биологичното разнообразие на океаните“[15],

– като взе предвид своята резолюция от 9 май 2023 г. относно съвместното управление на рибарството в ЕС и приноса на рибарския сектор към изпълнението на мерките за управление[16],

– като взе предвид своята резолюция от 18 януари 2024 г. относно актуалното състояние на прилагането на общата политика в

---

12 Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH), за създаване на Европейска агенция по химикали, за изменение на Директива 1999/45/ЕО и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 793/93 на Съвета и Регламент (ЕО) № 1488/94 на Комисията, както и на Директива 76/769/ЕИО на Съвета и директиви 91/155/ЕИО, 93/67/ЕИО, 93/105/ЕО и 2000/21/ЕО на Комисията (ОВ L 396, 30.12.2006 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj).

13 Резолюция на Европейския парламент от 9 юни 2021 г. относно стратегията на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г.: да осигурим полагащото се място на природата в нашия живот (ОВ C 67, 8.2.2022 г., стр. 25).

14 ОВ C 99, 1.3.2022 г., стр. 88.

15 ОВ C 132, 14.4.2023 г., стр. 106.

16 ОВ C, C/2023/1060, 15.12.2023 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/1060/oj.

областта на рибарството и бъдещите перспективи[17],

– като взе предвид съобщението на Комисията от 12 май 2021 г., озаглавено „Стратегически насоки за по-устойчив и конкурентоспособен сектор на аквакултурите в ЕС за периода 2021 – 2030 г.“ (COM(2021)0236),

– като взе предвид работния документ на службите на Комисията (SWD(2025)0003), придружаващ документа, озаглавен „Доклад на Комисията до Съвета и Европейския парламент относно оценката на Комисията на програмите от мерки на държавите членки, актуализирани съгласно член 17 от Рамковата директива за морска стратегия (2008/56/ЕО)“,

– като взе предвид Специален доклад 25/2023 на Европейската сметна палата, озаглавен „Политика на ЕС в областта на аквакултурите – застой в производството и неясни резултати въпреки увеличеното финансиране от ЕС“,

– като взе предвид информационния документ, озаглавен „Рибарството в рамките на морското пространствено планиране“, публикуван от Генерална дирекция за парламентарни изследвания през октомври 2025 г.,

– като взе предвид проучването, озаглавено „Прилагане на Директивата за морското пространствено планиране: въздействие върху рибарството в избрани риболовни зони и морски басейни“, публикувано от Генерална дирекция за парламентарни изследвания през декември 2025 г.,

– като взе предвид глобалната рамка за биологичното разнообразие Кунмин–Монреал от 2022 г.,

– като взе предвид доклада от септември 2019 г. на Междуправителствения комитет по изменение на климата, озаглавен „Специален доклад относно океаните и криосферата в един променящ се климат“,

– като взе предвид член 55 от своя Правилник за дейността, както и член 1, параграф 1, буква д) от решението на Председателския съвет от 12 декември 2002 г. относно процедурата по разрешаване на изготвянето на доклади по собствена инициатива и приложение 3 към него,

– като взе предвид доклада на комисията по рибно стопанство (A10-0120/2026),

A. като има предвид, че засилената конкуренция за достъп до морско пространство от страна на различни дейности и сектори

---

17 ОВ C, C/2024/5734, 17.10.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5734/oj.

— например рибарство, аквакултури, морски транспорт, корабоплаване, енергия от възобновяеми източници в морето, опазване на природата и на морското културно наследство, крайбрежен туризъм, развлекателни дейности, операции за извличане и обезвреждане на седименти на морското дъно чрез драгиране, използване на подводни кабели и тръбопроводи, отбрана — води до повишен кумулативен натиск върху морските екосистеми и нарастващ конфликт относно използването на морското пространство, който се засилва от институционалната и административната разпокъсаност;

Б. като има предвид, че рибарството и аквакултурите са стратегически сектори за сигурността и суверенитета на ЕС, особено по отношение на продоволствената сигурност и морския суверенитет, и допринасят за конкурентоспособността и устойчивостта на крайбрежните общности; като има предвид, че рибните продукти на ЕС са здравословни и често с местен произход и че предлагат един от най-добрите профили по отношение на ниските емисии на парникови газове на единица годен за консумация животински протеин; като има предвид, че поради това стратегическата стойност на тези сектори следва да бъде надлежно призната в морското пространствено планиране (МПП);

В. като има предвид, че през 2022 г. самодостатъчността на ЕС по отношение на морските храни е намаляла до 37,5 % и че около 80 % от морските храни, консумирани в ЕС, са били внесени, което създава структурна зависимост от външни източници и отслабва продоволствената независимост на ЕС; като има предвид, че в същото време риболовният флот на ЕС беше значително орязан през последното десетилетие и понастоящем е с над 13 % по-малък, отколкото през 2014 г.; като има предвид, че това свиване, съчетано с нарастващата конкуренция за използване на морското пространство, застрашава икономическата жизнеспособност на сектора на рибарството, приемствеността между поколенията и способността на флота да допринася за продоволствената сигурност на ЕС; като има предвид, че по тези причини осигуряването на достатъчен, балансиран и предвидим достъп до морското пространство е от съществено значение за развитието на конкурентоспособно рибарство в ЕС, както се признава в Европейския пакт за океана;

Г. като има предвид, че променящият се геополитически контекст и нарастващото напрежение биха могли да доведат до засилено използване на морското пространство за военни цели; като има предвид, че МПП трябва да се съобразява с дейностите и операциите, свързани с отбраната и сигурността, като например наблюдението на изключителни икономически зони, защитата на морската търговия, съвместните военни учения, борбата с незаконния трафик, разминирането, борбата с пиратството и въздушното и сателитното наблюдение, както и тяхното

взаимодействие с икономическите дейности, свързани с морето и морската среда;

Д. като има предвид, че в своя Специален доклад 22/2023, озаглавен „Енергия в ЕС, произвеждана от възобновяеми източници в морето“, Европейската сметна палата посочи риска от загуба на работни места в сектора на рибарството; като има предвид, че в доклада липсва количествено определяне на основните икономически последици за рибарството, произтичащи от развитието на енергията от възобновяеми източници в морето, и се посочва, че потенциалните отрицателни последици за сектора на рибарството от развитието на този вид енергия следва да бъдат по-добре установени и преодолени; като има предвид, че в доклада се отбелязва също, че подобряването на запасите от рибна популация в по-голям мащаб е несигурно, но че се наблюдава известно увеличаване на гъстотата на рибата в зоните за производство на енергия от възобновяеми източници в морето, което показва потенциални ползи за рибарите и рибарството;

Е. като има предвид, че ЕС си е поставил правно обвързващата цел да въведе ефективни мерки за възстановяване на районен принцип върху най-малко 20% от морската си зона до 2030 г.;

Ж. като има предвид, че ЕС е поел ангажимент да защити поне 30 % от морската си зона до 2030 г.;

З. като има предвид, че с Директивата за МПП се установява обща рамка за държавите членки за организиране на използването на техните морски води и се цели насърчаване на устойчивото развитие на синята икономика и намаляване на конфликтите между секторите; като има предвид, че директивата спомага за насърчаване на разширяването на капиталоемките и географски изключителни икономически дейности, които могат да маргинализират традиционното, мобилното и колективното използване на морето, и по-специално риболова;

И. като има предвид, че ЕС предостави рамка за МПП, включваща механизми за трансгранично сътрудничество; като има предвид, че крайбрежните държави членки са отговорни за приемането на планове, съответстващи на рамката, в т.ч. за разработването и определянето на формата и съдържанието на тези планове в съответствие със своите административни традиции и за съответното разпределяне на морското пространство за различни дейности и употреби;

Й. като има предвид, че Директивата за МПП допринася за опазването на околната среда чрез насърчаване на устойчивото използване на морското пространство и морските ресурси и изисква от държавите членки да прилагат екосистемен подход;

като има предвид, че тя има за цел да гарантира ефективен баланс между екологичните, социалните и икономическите цели, без системно да подчинява традиционните дейности на други;

К. като има предвид, че Директивата за МПП е тясно свързана с прилагането на други законодателни актове на ЕС, като Рамковата директива за морска стратегия, Регламента за общата политика в областта на рибарството, Директивата за местообитанията, Директивата за птиците и Рамковата директива за водите; като има предвид, че тя е свързана и с правно обвързващи и необвързващи политически ангажименти, като например глобалната рамка за биологичното разнообразие Кунмин-Монреал;

Л. като има предвид, че след приемането на Директивата за МПП 22-те държави членки с брегова линия бяха длъжни до 2016 г. да определят компетентни органи, а до 31 март 2021 г. да приемат национални морски пространствени планове за своите морски води; като има предвид, че осем държави членки не спазиха този срок;

М. като има предвид, че досега 20 от 22-те държави членки с брегова линия са приели морски пространствени планове и много от тях са в процес на преразглеждането им;

Н. като има предвид, че при разработването на морски пространствени планове държавите членки трябва да вземат предвид екологичните, икономическите и социалните аспекти и аспектите на безопасността, взаимодействията суша-море и трансграничното сътрудничество и трябва да гарантират ранното, непрекъснато и ефективно участие на всички съответни заинтересовани страни, включително рибарите и събирачите на черупчести мекотели и техните представителни организации, както и общностите в най-отдалечените региони, чрез подход „отдолу нагоре“ и по време на целия процес на вземане на решения, като гарантират, че това участие е подходящо, значимо и не се ограничава само до консултативна роля;

О. като има предвид, че степента на прилагане на Директивата за МПП се различава значително в отделните държави членки поради различията в административните и управленските структури, които варират от локализирани до по-централизирани системи; като има предвид, че въздействието на морското пространствено планиране варира значително в зависимост от съответните морски басейни и територии и че някои крайбрежни региони са изправени пред по-голяма концентрация на пространствени ограничения и конкурентни употреби, като по този начин се изострят териториалните дисбаланси в рамките на ЕС;

П. като има предвид, че съответните държави членки трябва да

координират плановете си помежду си и да си сътрудничат с органите в държавите извън ЕС в съответния морски регион; като има предвид, че поради различията между съответните морски региони или подрегиони и крайбрежни зони, универсалният подход не се счита за подходящ за такова сътрудничество;

Р. като има предвид, че морските пространствени планове значително се различават по своето естество и съдържание, тъй като Директивата за МПП не предоставя подробни обвързващи критерии за тях и позволява на държавите членки значителна гъвкавост по отношение на тяхното изпълнение и подробно проектиране;

С. като има предвид, че съществува сериозна необходимост от МПП в районите с висока концентрация на дейности и ограничено морско пространство, като например Ламанша, Балтийско море и Средиземно море;

Т. като има предвид, че МПП следва да допринася за териториалното сближаване на ЕС в съответствие с член 174 от Договора за функционирането на Европейския съюз; като има предвид, че риболовът и аквакултурите са не само икономически дейности, но играят основна социална роля за осигуряването на поминък, поддържането на заетостта и запазването на социалната и културната структура на крайбрежните и островните общности, особено в периферните и най-отдалечените региони;

У. като има предвид, че секторите на рибарството и аквакултурите са изправени пред предизвикателства като натиск от влошаващото се състояние на морските екосистеми и неравномерното внедряване на мерки за опазване на морската среда и натиск от нововъзникващи сектори на синята икономика, например енергията от възобновяеми източници в морето;

Ф. като има предвид, че добре управляваните и ефективно защитени мрежи от екологично свързани морски защитени зони са основен инструмент за опазване на морското биологично разнообразие и могат да допринесат за дългосрочни ползи чрез възстановяване на запасите, разпространение в съседни зони и устойчивост за крайбрежните икономики, но тяхната ефективност и социална приемливост зависят от начина, по който са проектирани, управлявани и координирани с устойчивите риболовни дейности, по-специално чрез диференцирани подходи, основани на научни данни, и участието на всички заинтересовани страни, включително рибарите и крайбрежните общности;

Х. като има предвид, че енергията от възобновяеми източници в морето ще бъде устойчива, само ако не оказва отрицателно въздействие върху околната среда или върху икономическото,

социалното и териториалното сближаване, особено в районите, зависими от рибарството;

Ц. като има предвид, че решението относно националните технологии и енергийния микс остава в сферата на компетентност на държавите членки;

Ч. като има предвид, че нарастващата загуба на риболовни зони води до изместване на риболовните дейности, повишен натиск върху риболова и конкуренция между флотовете и изчезване на някои сегменти, които не могат да преместят своите дейности, особено в дребномащабния риболов, извършван от брега, като например при събирачите на черупчести мекотели; като има предвид, че това засяга и социалното сближаване, заетостта и предаването на морските традиции;

Ш. като има предвид, че в съответствие с общата политика в областта на рибарството държавите членки имат право да ограничат риболовния достъп в рамките на зона от 12 морски мили от брековата си линия, а за най-отдалечените региони — в рамките на 100 морски мили, до риболовните кораби, които традиционно извършват улов в тези води от пристанища на съседните брегове;

Щ. като има предвид, че морските и крайбрежните райони страдат от последиците от изменението на климата и замърсяването, и по-специално от химически замърсители и морски или наземни отпадъци, които засягат и дейностите, свързани с морето, морското биологично разнообразие и рибните и аквакултурните ресурси;

АА. като има предвид, че оттеглянето на Обединеното кралство от ЕС и последиците от това оттегляне промениха из основи пространствения, икономическия и риболовния баланс в няколко морски басейна, и по-специално Ламанша, Северно море и западните води, и че това доведе до повишена концентрация на риболовни дейности на ЕС в по-ограничени морски зони;

АБ. като има предвид, че има вероятност рибарите и други представители на морските професии да бъдат изправени пред определени рискове и опасности, свързани с безопасността на плавателните съдове или излагането на определени видове трафик по морските маршрути, например наркотрафик;

АВ. като има предвид, че работниците в секторите на рибарството и аквакултурите следва да се ползват от безопасни, справедливи и достойни условия на труд и адекватна социална закрила; като има предвид, че решенията за МПП могат да окажат пряко въздействие върху безопасността, доходите и условията на труд на работещите в тази сфера;

АГ. като има предвид, че много от морските пространствени планове

обхващат само морските пространства, без да включват взаимодействията суша – море, като например въздействието на наземното замърсяване върху морските екосистеми;

АД. като има предвид, че прилагането на екосистемен подход е недостатъчно или изобщо липсва, тъй като много държави членки се затрудняват да прилагат такъв подход на практика и да приведат изискванията на Директивата за МПП в съответствие с тези на други законодателни актове, като например ОПОР или Рамковата директива за морска стратегия;

АЕ. като има предвид, че държавите членки все още не са постигнали целта за 2020 г. за „добро екологично състояние“ на европейските морета, както се изисква съгласно Рамковата директива за морска стратегия;

АЖ. като има предвид, че събирането, прозрачността, достъпността, хармонизирането и разумната експедитивна обработка на данни са от ключово значение за определяне на начина, по който рибарството и аквакултурите са включени в морското пространствено планиране; като има предвид, че липсва изчерпателна информация за изключителните икономически зони и че съществуват трудности при интегрирането на данни в различни сектори и получаването на данни от националните органи; като има предвид, че разпределението на средства за тези видове събиране на данни би могло да бъде подобрено;

Прилагане на Директивата за МПП и нейното въздействие върху рибарството и аквакултурите

1. подчертава факта, че въпреки че Директивата за МПП предоставя подходяща междусекторна рамка за сътрудничество, тя се прилага неравномерно от държавите членки;

2. приветства факта, че някои държави членки са постигнали значителен напредък в прилагането на Директивата за МПП с интегрирани национални стратегии, специални органи и планове за действие за морските басейни;

3. отбелязва, че в някои държави членки морските пространствени планове са правно обвързващи, а в други — необвързващи и по-консултативни; подчертава, че прилагането им в държавите членки често е възпрепятствано от институционална сегментация, разпокъсано управление, неподходящи правни механизми или недостатъчни финансови и човешки ресурси, разпределени за такива механизми и достъп до тях, по-специално чрез местните групи за действие на Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури;

4. подчертава, че пространственото планиране на морските райони следва да включва идентифициране на проблемите и възможностите, събиране на данни за планирането, вземане на

решения и изпълнение, както и че като част от това планиране следва да се обърне специално внимание на рибарството и аквакултурите;

5. подчертава, че изпълнението и ефективността на МПП се различават значително в отделните морски региони на ЕС, като някои от тях, например Балтийско море и Северно море, са до голяма степен обхванати от морски пространствени планове, докато други, например Средиземно море, имат значително по-малък обхват на планиране;

6. приветства инициативата за по-голям басейн на Северно море, която обединява държави членки и държави извън ЕС с цел постигане на по-големи съответствие и координация по отношение на морските пространствени планове;

7. подчертава, че трансграничните инициативи продължават да бъдат ограничени и че липсва ефективна координация, което възпрепятства усилията за справяне с общите предизвикателства във взаимосвързаните морски региони; изразява съжаление от трудностите при сътрудничеството в областта на МПП между държавите членки и държави извън ЕС, по-специално съседните крайбрежни държави;

8. подчертава въздействието на излизането на Обединеното кралство от ЕС върху морското планиране, по-специално върху развитието на защитените морски зони и енергията от възобновяеми източници в морето, но и върху други дейности, като например интензивния морски транспорт и крайбрежния туризъм; подчертава факта, че тези промени доведоха до изключването на риболовния флот на ЕС от много риболовни зони в британски води и до промяна в риболовното усилие и силен риболовен натиск в зоните на Северно море и Ламанша в ущърб на рибарството в ЕС; призовава МПП в тези области системно да включва тези елементи;

9. подчертава необходимостта от координация между държавите членки и Обединеното кралство, за да се постигне ефективно и справедливо управление на морския басейн и по този начин да се намалят многобройните конфликти при използването, като се вземат предвид икономическите, социалните и екологичните измерения на всяка дейност; във връзка с това припомня задължението за трансгранично сътрудничество съгласно Конвенцията на Организацията на обединените нации по морско право, и по-специално съгласно членове 7 и 8; призовава по-конкретно за действително съгласуване с Обединеното кралство и Англо-нормандските острови относно мерките за управление в защитените морски зони, които отчитат социално-икономическите последици, понасяни от рибарите от ЕС;

10. подчертава, че Средиземноморският басейн е особено засегнат

от разпространението на офшорни енергийни платформи и друга инфраструктура от този вид, което значително намалява наличното пространство за риболов, ограничава достъпа до традиционните риболовни зони и допринася за разпокъсаността на морското пространство; отбелязва, че макар държавите членки да отговарят за определянето на използването на инфраструктурата в тези зони, техните решения оказват пряко въздействие върху използването на традиционните риболовни зони и следователно трябва да бъдат интегрирани в процесите на МПП по съгласуван начин; отбелязва, че развитието на морския туризъм оказва въздействие и върху риболовните дейности в морския басейн;

11. подчертава специфичните характеристики на Адриатическо море като полузатворен и силно чувствителен морски басейн, подложен на кумулативен натиск от рибарството, аквакултурите, морския транспорт, туризма и развитието на крайбрежните райони; подчертава, че този натиск изисква засилен трансграничен подход към морското пространствено планиране, основан на морските басейни; призовава Комисията и съответните държави членки, в сътрудничество със съседните крайбрежни държави извън ЕС, да засилят координацията, обмена на данни и механизмите за съвместно управление в Адриатическо море; подчертава значението на дребномащабния и на крайбрежния риболов за морския басейн и значението на интегрирането им в МПП, за да се запази тяхната икономическа жизнеспособност и културно наследство;

12. подчертава, че Балтийско море притежава редица уникални характеристики, като например статута му на полузатворен морски басейн, високата концентрация на различни видове икономическа дейност, включително рибарство, морски транспорт и разширяване на енергията от морски възобновяеми източници, и уязвимостта на неговата екосистема; във връзка с това призовава за подход към МПП, който е устойчив и адаптиран към тези регионални условия; приветства текущата работа на съвместната работна група за морско пространствено планиране HELCOM-VASAB, която осигурява солидна основа за координация на равнище морски басейн в Балтийско море;

13. подчертава, че морските басейни на най-отдалечените региони също трябва да бъдат включени в прилагането на Директивата за МПП, като се вземат изцяло предвид техните специфични характеристики, включително при взаимодействията с държави извън ЕС;

Ползи от МПП за рибарството и аквакултурите

14. изразява съжаление от факта, че настоящата правна рамка за МПП не е осигурила по подходящ начин очакваните ползи за рибарството; отбелязва, че МПП не е допринесло съществено за

подобряване на предвидимостта и стабилността на риболовните дейности; подчертава липсата на минимални цели и измерими екологични, социални и икономически показатели за рибарството в МПП, особено за малките оператори; подчертава необходимостта от последователно и ефективно прилагане на морската политика на ЕС;

15. подчертава, за целите на прилагането на рамката за МПП, значението на извършването на всеобхватен социално-икономически анализ, който включва гледните точки на малките предприятия и крайбрежните общности; припомня значението на рибарството и аквакултурите за продоволствената независимост и за запазването на съответното ноу-хау за ЕС и признава, че е в обществен интерес да се отчита в по-голяма степен тяхното значение в МПП;

16. подчертава, че МПП трябва да интегрира по-добре рибарството и аквакултурите и активно да се справя с пространствените предизвикателства, засягащи рибарството, като например кумулативното въздействие на енергията от разположени в морето инсталации, защитените морски зони, зоните за корабоплаване и отбрана, а също така да избягва постепенната маргинализация на риболовните дейности; подчертава, че ветроенергийните паркове в морето следва, когато е възможно, да бъдат разположени в зони, които са по-малко подходящи за риболов, за да се сведе до минимум отрицателното въздействие върху риболовните дейности;

17. подчертава съществената роля на дребномащабния риболов, например за местната заетост, социалното сближаване и запазването на традиционните умения; призовава МПП да вземе изцяло предвид този сегмент, особено по отношение на достъпа до пространство, близостта до риболовните зони и безопасността на дейностите;

18. отбелязва, че ветроенергийните паркове в морето могат да окажат въздействие върху рибарството чрез промяна на пространственото разпределение и изобилието на улавяните с търговска цел морски видове и чрез налагане на ограничения върху достъпа от съображения за безопасност или върху риболовните методи; отбелязва, че макар да се наблюдават някои потенциални ползи за рибарите, те са от значение само ако рибарите са практически и конкретно в състояние да извършват дейност в тези зони;

19. подчертава, че макар правната рамка за МПП да носи незначителни ползи за аквакултурите, са необходими подобрения при определянето на морското пространство, по-нататъшното признаване на ролята на аквакултурите в рамката, трансграничната съгласуваност, правната сигурност и графика и въздействието на процедурите за лицензиране; подчертава по-

специално необходимостта от по-добро включване на аквакултурите в МПП и разглеждането на други действия, като например разработването на евентуална обща политика в областта на аквакултурите, за да се вземе предвид по-ефективно този ключов сектор за продоволствената сигурност на ЕС;

20. подчертава, че целта за свеждане до минимум на конфликта между различните сектори и ползватели на морето не е постигната в значителна степен, особено по отношение на рибарството и аквакултурите, включително отглеждането на черупкови организми и нововъзникващите сектори като отглеждането на морски водорасли, наличните пространства за които отчетоха намаляване, което засяга тяхната конкурентоспособност и възможностите за развитието на техните дейности;

21. подчертава, че естеството на конфликта относно използването на морското пространство варира в зависимост от вида на съответните дейности, свързани с рибарството и аквакултурите, и че тези дейности може също така да се конкурират помежду си за морско пространство; подчертава, че основните конфликти, които засягат рибарството, са загубата на риболовни зони поради изключването на морски зони, ограниченията на достъпа, конкуренцията за достъп, пространствената разпокъсаност и влошаващото се състояние на няколко морски екосистеми, докато основните конфликти, които засягат аквакултурите, са припокриването на зоните, проблемите, свързани с околната среда, като например замърсяването и еутрофикацията, и конкуренцията в областта на улова;

22. припомня, че рибарството и аквакултурите зависят от географското местоположение на морските ресурси и доброто състояние на морските екосистеми и че са тясно свързани с веригата за създаване на стойност в областта на морските храни и заетостта в крайбрежните региони и следователно не са подходящи за преместване;

23. подчертава, че рибарството не се ползва от приоритетни или специални зони и често трябва да се извършва в неразпределени морски пространства, като все повече бива изтласквано от други дейности; отбелязва, че макар аквакултурите, включително отглеждането на морски водорасли, по принцип да са по-подходящи за запазените зони, подходите се различават значително между и дори в рамките на отделните държави членки, а процедурите за лицензиране често са обременяващи;

24. подчертава факта, че макар някои държави членки да са създали зони за многофункционално използване, те възприемат главно основан на проекти подход; подчертава, че многофункционалният подход се оказва много труден за прилагане за някои дейности, особено когато се съчетават

рибарството, опазването на биологичното разнообразие и енергията от възобновяеми източници в морето; отбелязва, че многофункционалният подход също така поражда опасения във връзка със застраховането и сигурността за рибарите и специалистите в областта на аквакултурите; подчертава, че зоните за многофункционално използване биха могли да имат потенциал за справяне с кумулативното въздействие на човешките дейности, но са необходими повече научни изследвания, за да се оцени тяхната осъществимост и въздействие; посочва, че определянето на такива зони следва да се основава на оценка на икономическото, социалното и екологичното въздействие на предприеманите в тях различни дейности, която трябва да бъде извършена с подходящото участие, по време на целия процес, на операторите от всички съответни сектори, както и на други съответни заинтересовани страни;

25. приветства успешните примери за съвместно разполагане на дейности, като например фиксирана или плаваща инфраструктура за вятърна енергия в морето, която може да се използва и за развитие на аквакултури и отглеждане на черупкови организми и водорасли, както и за защита на местообитанията за морска фауна и флора или за възстановителни дейности и за риболовни дейности, като например пасивен риболов и риболов със слабо въздействие; във връзка с това подчертава необходимостта от засилен обмен на добри практики и от повече научни изследвания, особено във връзка с екологичното въздействие и икономическия потенциал;

26. настоятелно призовава държавите членки да вземат предвид въздействието на енергията от възобновяеми източници в морето върху морската екосистема и рибарството при определянето на енергийния си микс;

27. подчертава, че координацията суша – море продължава да бъде критична слабост при изпълнението на МПП, по-специално по отношение на неотчитането на въздействието на наземното замърсяване върху морските екосистеми при прилагането на мерки за опазване на биологичното разнообразие;

28. изтъква значението на рибарството и пристанищната инфраструктура и свързаните с тях съоръжения, както и необходимостта да се гарантира, че МПП е съгласувано по отношение на подобни инфраструктурни инвестиции, в съответствие със стратегията на ЕС за пристанищата, като същевременно се отчита зависимостта на всички морски дейности от ефективната координация суша – море;

Участие на заинтересованите страни и събиране на данни

29. подчертава, че участието на заинтересованите страни и

крайбрежната общност в процеса на МПП се е увеличило, но продължава да бъде ограничено; изразява съжаление относно факта, че при това участие често липсва официална ангажираност и консултации на ранен етап, което предоставя ограничена възможност за оказване на реално влияние върху решенията за планиране; във връзка с това приветства инициативата на Комисията за провеждане на диалог относно прилагането на МПП;

30. отбелязва добрите примери за участие на заинтересованите страни в някои държави членки, като например национални консултации и процеси на участие; изразява съжаление обаче относно липсата на обвързващи разпоредби за държавите членки относно участието на заинтересованите страни; отбелязва, че това възпрепятства участието на съответните заинтересовани страни, като например рибари, специалисти в областта на аквакултурите, заинтересовани групи и членове на обществеността, които са засегнати, в процесите на консултации и вземане на решения, особено по отношение на местоположението на проектите за енергия от възобновяеми източници в морето;

31. подчертава, че рибарството и аквакултурите често са засенчени от други, по-мощни или икономически важни сектори, като например енергията от разположени в морето инсталации; отбелязва докладите за структурен дисбаланс на силите между морските сектори; изразява съжаление относно факта, че някои сектори и оператори често заобикалят процесите на консултации за сметка на по-слабо организираните участници, като например занимаващите се с дребномащабен риболов рибари, включително рибарите, които извършват риболов от брега, като например събирачите на черупчести мекотели; призовава за всеобхватни, достъпни и приобщаващи процеси на консултации с всички заинтересовани страни и за създаването на корективни механизми за управление, включително прозрачни насоки, целящи гарантиране на балансирано и прозрачно вземане на решения, намаляване на потенциала за конфликти и създаване на еднакви условия на конкуренция между рибарството и други сектори;

32. изразява съжаление относно липсата на хармонизирани и съпоставими данни за състоянието на океаните и моретата, рибните ресурси и въздействието на изменението на климата, както и относно липсата на подходящи социални и икономически данни, включително оценката на въздействието на МПП върху крайбрежните общности; подчертава липсата на хармонизация на системите за събиране на данни на държавите членки;

33. подчертава факта, че несъответствието на данните, като например несъвместимите геопространствени базови линии, и времевото несъответствие, като например различните цикли на

преразглеждане на морските пространствени планове, възпрепятстват прилагането на съгласувано МПП и екосистемен подход; припомня, че инструментите за моделиране, картографиране и пространствен анализ са помощни средства за вземане на решения и не могат да заменят демократичния дебат или политическия компромис;

Препоръки

34. подчертава необходимостта от по-цялостен подход и по-добра координация на съответното законодателство на ЕС, по-специално на Директивата за МПП, Регламента за общата политика в областта на рибарството и Рамковата директива за морска стратегия, за да се гарантира последователното и ефективно прилагане на МПП, включително екосистемния подход, с цел да се допринесе за постигането на добро екологично състояние; подчертава също така, че МПП трябва изцяло да зачита общата политика в областта на рибарството като изключителната законодателна рамка на ЕС за управление на рибарството и поради това не следва да се използва за непряко въвеждане на мерки за управление на рибарството, особено ако това е несъвместимо с амбицията за засилване на ролята на риболовните дейности в МПП;

35. счита, че морските пространствени планове следва да отразяват по-добре пространствените, екологичните и социално-икономическите потребности, както и специфичните характеристики на всеки морски басейн, включително свързаните изключителни икономически зони; подчертава, че държавите членки следва да засилят координацията между отговарящите за земеползването органи и морските органи при разработването и прилагането на морските пространствени планове и при включването в плановете на оценки на въздействието на наземните дейности върху крайбрежните води; счита, че държавите членки следва да вземат предвид регионалните особености, включително характеристиките на островните и най-отдалечените региони, и следва да зачитат административните традиции във всяка държава членка;

36. подчертава необходимостта държавите членки да засилят координацията както помежду си, така и в своите рамки, по-специално между националните и регионалните органи, както и междусекторната координация между органите, които отговарят за политиките в областта на околната среда, рибарството, енергетиката и транспорта, наред с други политики, при разработването и прилагането на морските пространствени планове, за да се гарантира съгласуван, екосистемен и интегриран подход;

37. призовава за прилагането на балансиран, многофункционален подход „отдолу нагоре“ към МПП, който би имал за цел да се

избегнат неблагоприятните последици за морските ресурси и биологичното разнообразие, а оттам и за рибарството и аквакултурите, и би гарантирал, че тези дейности не са изключени от морското пространство; счита, че развитието на някои дейности, свързани със синята икономика, не трябва да бъде за сметка на устойчивото и издръжливо производство на морски храни, продоволствената независимост и опазването на морското биологично разнообразие; във връзка с това счита, че стратегическото значение на продоволствената сигурност следва да бъде по-добре застъпено в предстоящото преразглеждане на Директивата за МПП; поради това призовава риболовът и аквакултурите да бъдат признати за стратегически сектори от голям обществен интерес, които осигуряват съществен принос за продоволствената независимост и продоволствената сигурност на ЕС, както и за стратегическата автономност и заетостта в крайбрежните райони, и че следва да им се обърне приоритетно внимание в МПП, особено за сегментите, които не могат да бъдат преместени;

38. призовава за основан на данни подход към зоните за многофункционално използване, като признава, че съвместното съществуване на рибарството и енергията от разположени в морето инсталации остава ограничено на практика и не следва да се използва с цел да се обоснове изключването на рибарството от морското пространство; подчертава, че многофункционалният подход следва да се прилага въз основа на технически и научни критерии, които отразяват действителния начин на функциониране на риболова и аквакултурите; подчертава, че определянето на зони за многофункционално използване следва да се основава на оценка на кумулативното въздействие на предприеманите в тях различни дейности и на строг анализ на съдоходността и безопасността; призовава всички съответни сектори да участват пряко и целесъобразно по време на целия процес;

39. счита, че МПП трябва да възприеме динамичен и адаптивен подход, който отчита промените в морската среда и морските ресурси, като използва редовно актуализирани научни и социално-икономически данни и показатели, особено при определянето на зони, които биха могли да изключат риболовните дейности, като например ветроенергийните паркове в морето, и при определянето на някои защитени морски зони; подчертава, че процесът на планиране следва да отразява динамичния характер на риболова с флотове, които често се местят в зависимост от сезонната наличност и движението на запасите, и с някои видове риболовни уреди, които изискват значително пространство за работа;

40. призовава за приобщаващи механизми за управление, които гарантират прякото и структурирано участие на съответните

заинтересовани страни, като например рибарите, включително занимаващите се с дребномащабен риболов рибари, и регионалните организации за управление на рибарството (РОУР), когато това е приложимо, в процесите на вземане на решения, мониторинг и преглед на плановете;

41. подчертава необходимостта от засилване на подкрепата и систематично разглеждане на рибарството в рамките на МПП; подкрепя установяването на ясно пространствено зониране и приоритетни зони за рибарството, като се вземат предвид движението и развитието на рибните ресурси, признаването на традиционните зони за риболов и аквакултури, необходимостта от опазване и защита на околната среда и подобряването на състоянието на рибните запаси; подчертава, че зонирането следва да бъде съобразено с различните сегменти на флота, както и с морските басейни, и да се основава на надеждни научни и социално-икономически оценки и показатели, за да се осигури по-голяма видимост и предвидимост за сектора на рибарството; призовава за задължителна оценка на кумулативното социално-икономическо въздействие на изместването на риболова, включително въздействието върху конкурентоспособността на флота на ЕС, неговата рентабилност, безопасността в морето и обновяването на поколенията;

42. подчертава по-специално необходимостта от увеличаване на запазените зони, предназначени за дребномащабен крайбрежен риболов със слабо въздействие в рамките на зоната от 12 морски мили и основаващи се на режими за съвместно управление;

43. подчертава необходимостта от укрепване на научните изследвания в областта на картографирането и моделирането на риболовните зони и рибните ресурси; счита, че определянето на границите на приоритетните зони за рибарството и планирането на риболовните дейности трябва да възприемат динамичен подход, за да се адаптират към явленията на промяна и миграция на рибните запаси, засягащи историческите райони на разпространение;

44. призовава Комисията да предложи механизъм за компенсаторни мерки или застрахователни схеми за сектора на рибарството, когато неговите дейности биват изместени от алтернативни видове използване на морето, включително финансови компенсаторни мерки, и да даде приоритет на нови съвместими видове използване и подкрепа за преустройството на риболовните маршрути или технологичните инвестиции;

45. подчертава потенциалните отрицателни последици от широкообхватните ограничения върху морските дейности, като например рибарството, за крайбрежните общности, не на последно място в островните и най-отдалечените региони; призовава разработването, прилагането и прегледът на морските

пространствени планове да бъдат придружени във всички случаи от оценки на социалното и териториалното въздействие, като се обърне специално внимание на заетостта, условията на труд, безопасността на рибарите и устойчивостта на крайбрежните общности, както и да се оцени биологичната и социално-икономическата ефективност на ограниченията и мерките в областта на рибарството;

46. призовава Комисията и държавите членки да признаят рибарството като стратегически и приоритетен ползвател на морското пространство, който е от съществено значение за продоволствената независимост и продоволствената сигурност на ЕС, заетостта в крайбрежните райони и стратегическата автономност, и да отразят този статут изрично в морските пространствени планове и в предстоящото преразглеждане на Директивата за МПП;

47. във връзка с това призовава за диференциран подход към управлението на дребномащабния риболов, който включва преференциален достъп в рамките на зоната от 12 морски мили за дребномащабен риболов, дейности със слабо въздействие и проекти за опазване;

48. призовава Комисията и държавите членки да продължат да интегрират в МПП отглеждането на аквакултури и черупкови организми и риболова от брега, включително събирането на черупкови организми, и да признаят екосистемните услуги, предоставяни от нискотрофичните и нисковъглеродните аквакултури; призовава Комисията да обмисли по-нататъшни действия, като например разработването на евентуална обща политика в областта на аквакултурите като инструмент за улесняване на тази интеграция; призовава за определянето в МПП на специални морски пространства за зони за развитие на устойчиви аквакултури, като например нисковъглеродни и нискотрофични аквакултури; призовава за улесняване на процедурите за лицензиране и за намаляване на регулаторните пречки пред развитието на тези дейности; подчертава, че процедурите за лицензиране трябва да бъдат ускорени и подкрепени от ясни екологични изисквания с оглед на максималното увеличаване на социално-икономическите ползи; призовава за предоставянето на стимули за насърчаване на устойчивото развитие на аквакултурите, особено нискотрофичните аквакултури, включително диверсификация към видове, които не се използват за храна, като например отглеждането на морски водорасли;

49. подчертава необходимостта от прозрачно управление в областта на МПП с участието на множество заинтересовани страни; призовава държавите членки да гарантират ранното, систематично, съдържателно и непрекъснато участие на съответните заинтересовани страни, включително

консултативните съвети, рибарите и производителите на аквакултури и черупкови организми, на всички етапи от разработването, процесите, изпълнението, крайните резултати и преразглеждането на МПП, както и да включат прозрачна обратна връзка относно начина, по който приносът на заинтересованите страни се използва при вземането на решения; призовава за справедливо третиране на всички заинтересовани страни и крайбрежни и островни общности, независимо от техните финансови, административни или организационни средства, посредством прозрачни формати за консултации;

50. счита, че съвместното управление следва да бъде моделът за управление и вземане на решения в областта на МПП; подчертава ползите от този модел, който дава възможност за пряко участие на заинтересованите страни, по-добро управление на рибните ресурси, споделяне на най-добри практики и подход, съобразен с местните реалности, особено когато той се основава на съществуващи и доказани структури и на практическите знания на местните рибарски общности и други структури, като например РОУР; подчертава, че съвместното управление може също така да спомогне за насърчаване на обновяването на поколенията в сектора и за укрепване на икономическата устойчивост на флотовете за дребномащабен и крайбрежен риболов;

51. подчертава ползите от структурите „отдолу нагоре“ за прилагането на МПП на местно равнище, като например воденото от общностите местно развитие и местните групи за действие, местните и регионалните органи, организациите на рибарите и събирачите, организациите на жените в областта на рибарството и други организации на местно и регионално равнище;

52. призовава Комисията и държавите членки да подкрепят изграждането на капацитет на заинтересованите страни, по-специално занимаващите се с дребномащабен риболов рибари, включително рибарите, които извършват риболов от брега, като например събирачите на черупчести мекотели и техните организации, както и крайбрежните и островните общности, включително в най-отдалечените региони, така че те да бъдат по-добре подготвени да участват активно и ефективно в обществените консултации и процесите на вземане на решения, свързани с МПП; във връзка с това подчертава значението на подкрепата за обновяването на поколенията и призовава държавите членки да гарантират, че решенията за пространствено планиране не създават допълнителни пречки за младите хора, които навлизат в сектора на рибарството;

53. подчертава, че при определянето на зони, предназначени за енергия от възобновяеми източници в морето или за опазване на морските екосистеми, трябва да се взема предвид въздействието

върху рибарството и аквакултурите, включително историческите и традиционните риболовни зони; настоява, че е необходимо систематично да се извършват оценки на кумулативното екологично и социално-икономическо въздействие преди определянето на границите на зоните и да се гарантира, че засегнатите работници, по-специално рибарите в случаите с проекти за ветроенергийни паркове в морето, са информирани предварително и участват в задължителни консултации преди вземането на решения; призовава във връзка с това за извършване на оценки на въздействието върху състоянието на рибните ресурси и за количествено определяне на основните социални и икономически последици за рибарството, произтичащи от ветроенергийните паркове в морето;

54. подчертава, че мерките за опазване на морските екосистеми трябва да се основават на солидни научни и социално-икономически оценки и трябва да бъдат съобразени с нуждите от защита на всяка зона; подчертава, че създаването и управлението на различни категории защитени морски зони, когато това е съвместимо с целите за опазване, и най-добрите налични научни становища следва да дават възможност за съвместно съществуване с устойчивите риболовни дейности, включително чрез подходящи, диференцирани мерки за управление и избягване на автоматичното изключване; подчертава също така потенциала на „други ефективни мерки за опазване на районен принцип“;

55. призовава Комисията и държавите членки систематично и научно да оценяват потенциала за съвместно използване на морските зони, включително защитените морски зони или енергията от възобновяеми източници в морето, и да избягват третирането на различните морски зони като взаимно изключващи се; подчертава, че активното участие на всички заинтересовани страни и особено на рибарите в проектирането, управлението и оценката на защитените морски зони допринася за по-голямата екологична ефективност, засиленото приемане на мерките за опазване и по-доброто интегриране на тези зони в МПП; подчертава, че изменението на климата и промяната в разпределението на рибните запаси трябва да бъдат взети предвид в по-голяма степен, за да се гарантира гъвкав подход към зонирането, който отразява динамичния характер на рибарството;

56. призовава Комисията да подкрепи по-интензивен трансграничен и основан на морските басейни подход по отношение на МПП чрез насърчаване на съществуващите инициативи, като например инициативата за басейна на Северно море в по-широките му граници; призовава Комисията и държавите членки, заедно със съседните крайбрежни държави, да участват в регионални платформи за съвместно управление, като използват примера на Комисията за защита на морската среда в

Балтийско море (известна също като Хелзинкската комисия или HELCOM), включително с оглед на определянето на общи коридори за риболов;

57. призовава държавите членки да допълнят националните планове с планове, фокусирани в по-голяма степен върху морските басейни, и да разработят, когато това е приложимо, макрорегионални стратегии за планиране, включително съвместни морски пространствени планове; настоятелно призовава държавите членки и държавите извън ЕС, по-специално съседните крайбрежни държави, да задълбочат сътрудничеството си в областта на МПП, особено в басейните, съседни на Обединеното кралство, Средиземно море и Балтийско море; подкрепя един по-силен и основан на морските басейни подход към МПП, който да гарантира, че рибарството е напълно интегрирано в трансграничните рамки за планиране и не е поставено в неблагоприятно положение от разпокъсаните национални решения;

58. призовава за засилено сътрудничество в областта на МПП между ЕС, неговите държави членки и държави извън ЕС; подчертава необходимостта от по-добра координация между крайбрежните държави в Ламанша; подчертава по-специално случая с англо-нормандските региони, където сътрудничеството с Обединеното кралство и Англо-нормандските острови трябва да бъде подобрено, особено по отношение на определянето на защитени морски зони; счита, че сътрудничеството в това отношение трябва да включва задължителни и прозрачни процеси на консултации със заинтересованите страни; призовава ЕС, Обединеното кралство и други заинтересовани страни да създадат регионален план за управление на Ламанша и Северно море, за да се гарантира устойчива експлоатация на ресурсите и многогодишно управление на рибарството;

59. подчертава, че това сътрудничество с държави извън ЕС трябва да гарантира еднакви условия на конкуренция и да избягва изместването на риболовното усилие в ущърб на флотовете и риболовните общности на ЕС; поради това призовава Комисията да следва структуриран подход към диалога и сътрудничеството със съседните крайбрежни държави в опит да насърчава подобни екологични, управленски и социални стандарти и да бъде готова да предприеме всички необходими мерки за защита на интересите на ЕС;

60. призовава за интегрирането в МПП на мерки за смекчаване на изменението на климата и адаптиране към него и други съответни мерки в областта на околната среда с цел справяне с проблемите, които засягат рибарството и аквакултурите, като например ерозията на бреговете, покачващите се температури на водата, инвазивните видове, увеличаването на киселинността на океанските води, замърсяването както от наземни, така и от

морски източници, и кумулативните въздействия; подчертава, че тези решения трябва да бъдат пропорционални, адаптирани към местните условия и оценени предварително от гледна точка на разходната ефективност, като се избягват универсални подходи, които не отчитат реалностите на всеки морски басейн; подчертава, че рибарите могат да играят ключова роля в усилията за мониторинг, ранно откриване и опазване, при условие че са подходящо ангажирани, обучени и подкрепени;

61. подчертава последиците от ерозията на бреговете и отдръпването на бреговата линия, особено в районите, където се установяват и развиват дейности, свързани с аквакултурите; във връзка с това призовава за план на ЕС за устойчивост на крайбрежните райони, който да включва интегрираното управление на крайбрежните зони, смекчаването на изменението на климата и адаптирането към него, взаимодействията суша – море, морското и наземното замърсяване, мерките за адаптиране на крайбрежните зони и целенасочената подкрепа за аквакултурите; счита, че държавите членки играят важна роля в това отношение и че тези последици трябва да бъдат взети предвид в морските пространствени планове на държавите членки;

62. изразява дълбока загриженост относно предложената от Комисията реформа на различните структурни фондове и новата многогодишна финансова рамка, която значително ще намали разпределените за рибарството ресурси и по този начин ще застраши подобренията в прилагането на Директивата за МПП;

63. подчертава необходимостта от разпределяне на значителни ресурси за събиране на данни и за научни изследвания, както и за подобряване на обмена на данни и координацията между държавите членки; счита, че по-стандартизирани и хармонизирани данни и методологии ще спомогнат за гарантиране на мястото на рибарството и аквакултурите в МПП; подчертава във връзка с това необходимостта от разработване и актуализиране на научни данни относно въздействието на изменението на климата върху морските водни ресурси, по-специално по отношение на промените в географското разпределение на рибните запаси, зоните за размножаване или изместването на рибните запаси;

64. призовава за подобрено и хармонизирано събиране на данни и систематично картографиране на риболовните дейности като предварително условие за справедливо и основано на данни МПП; призовава Комисията и държавите членки да използват най-добрите налични и актуализирани данни и информация;

65. счита, че бъдещата европейска инициатива за наблюдение на океана Ocean Eye следва да засили и хармонизира събирането на данни за морската среда, като по този начин допринесе за

подобряването на МПП; освен това призовава потенциалът на европейския цифров океан – отражение на реалния, да се използва за по-добро разбиране и предвиждане на последиците от изменението на климата върху състоянието на моретата и морските ресурси и за разработване на подходящи стратегии за морско планиране;

66. подчертава необходимостта от съгласуване на МПП с Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури и „Хоризонт Европа“, включително в рамките на бъдещата многогодишна финансова рамка, за да се насърчат научните изследвания и иновациите, включително в области, специално предназначени за устойчиви и иновативни видове използване; счита, че Комисията и държавите членки следва да насърчават използването на цифровите технологии, като например европейските инструменти за изкуствен интелект, в подкрепа на МПП;

67. призовава Комисията да наблюдава стриктно прилагането на Директивата за МПП; счита, че следващият доклад за оценка на Директивата за МПП следва да се фокусира върху пространствените последици за рибарството и аквакултурите, участието на заинтересованите страни и трансграничното сътрудничество и да предостави препоръки за начина, по който Директивата за МПП би могла да постигне по-добри резултати по отношение на екологичната, социалната и икономическата устойчивост; счита, че МПП следва да се оценява от гледна точка на пространствената справедливост, разбирана като справедливо разпределение на ползите и ограниченията между заинтересованите страни, териториите и поколенията, а не само от гледна точка на неговата икономическа или административна ефективност;

68. призовава Комисията да консолидира Европейската платформа за морско пространствено планиране, като предостави примери за проекти за МПП, инструменти за картографиране и добри практики; настоятелно призовава държавите членки да използват в по-голяма степен тази платформа при разработването на своите морски пространствени планове, за да се улесни вземането на прозрачни политически решения, без да се изключва провеждането на истински консултации при разрешаването на конфликти относно използването и конфликти на интереси;

69. подкрепя преразглеждането на Директивата за МПП като част от „Закона за океана“, който се очаква през 2026 г.; отбелязва, че Директивата за МПП се преразглежда успоредно с Рамковата директива за морска стратегия; счита, че при това преразглеждане следва да се установи съгласувана рамка за подобряване на координацията между действащото законодателство и регулаторната рамка чрез рационализиране

на припокриващите се разпоредби, съгласуване на целите, рационализиране на съществуващите цели и въвеждане на минимални цели, които да бъдат постигнати в морските пространствени планове, подобряване на съгласуваността между морското и сухоземното пространствено планиране и създаване на инструменти за споделено управление; счита, че това преразглеждане следва по-специално да направи правно обвързващи разпоредбите относно участието на заинтересованите страни, особено рибарите и крайбрежните общности, с цел да се осигури по-хармонизирано прилагане от всички държави членки; счита, че предложеният акт следва да създаде полезни взаимодействия между различните разпоредби и сектори в рамките на една наистина цялостна координация на политиката, без да налага нови специфични за сектора задължения; освен това счита, че трябва да бъдат въведени минимални стандарти за осигуряване на пространство за рибарството и аквакултурите, за да се допринесе за продоволствената независимост, стратегическата автономност и устойчивостта и конкурентоспособността на синята икономика;

70. счита, че при преразглеждането на Директивата за МПП следва също така да се задълбочи трансграничният многофункционален подход, за да се смекчат кумулативните въздействия и да се подобри участието на заинтересованите страни; счита също така, че е важно преразглеждането да се използва за намаляване на разпокъсаността и несигурността за риболовния флот на ЕС;

71. счита, че Законът за океана следва да включва всички територии на ЕС и да отчита техните специфични характеристики, особено в случая на най-отдалечените и островните региони; подчертава важността на участието на комисията по рибно стопанство на Парламента в изготвянето на предстоящото предложение, особено във връзка с продоволствената независимост, стратегическата роля на рибарството и аквакултурите и ефективното прилагане на общата политика в областта на рибарството;

72. счита, че предстоящият преглед на Директивата за МПП следва да бъде тясно свързан с прилагането на Пакта за океана, с предоставянето на достатъчно финансови ресурси, особено в рамките на следващата многогодишна финансова рамка, и с конкретни действия, за да се гарантира ефективното ѝ прилагане и да се избегнат отрицателните въздействия върху държавите членки и заинтересованите страни; подчертава, че тези ресурси трябва да бъдат достатъчни, предвидими и лесно достъпни и че при използването им трябва да се дава приоритет на мерките с осезаемо въздействие;

73. призовава Комисията да интегрира изцяло МПП в разработването на своята визия за рибарството и аквакултурите

до 2040 г. и да обвърже тези инициативи с резултата от оценката на общата политика в областта на рибарството;

°

° °

74. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на Съвета и на Комисията, както и на правителствата и на парламентите на държавите членки.